

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 72

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 22 ianuarie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
23.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	2
24.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	2
25.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	3
26.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	3
27.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	4
28.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	4
29.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	5
30.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	5
31.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	6
32.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	6
33.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	7
34.	— Decret privind acreditarea unui ambasador	7
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 749 din 20 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală	8–15
ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
80.	— Hotărâre pentru completarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor în funcții de execuție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 681/2019	15

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Răzvan Rotundu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Georgia, cu reședința la Tbilisi.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 23.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Brândușa-Ioana Predescu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Bulgaria, cu reședința la Sofia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 24.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind acreditarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Cristian Istrate se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Federația Rusă, cu reședința la Moscova.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 25.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind acreditarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Bogdan Mănoiu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Canada, cu reședința la Ottawa.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 26.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Sorin-Dan Mihalache se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Cipru, cu reședința la Nicosia.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 27.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Daniela Mariana Sezonov-Țane se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica India, cu reședința la New Delhi.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 28.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Dan-Adrian Bălănescu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Indonezia, cu reședința la Jakarta.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 29.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Nineta Bărbulescu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Malaysia, cu reședința la Kuala Lumpur.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 30.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Daniel Cristian Ciobanu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Uzbekistan, cu reședința la Tașkent.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 31.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind acreditarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,

având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Daniela-Laura Popescu se acreditează în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, cu reședința la Londra.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.

Nr. 32.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**
privind acreditarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Marius-Gabriel Lazurca, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Statele Unite Mexicane, se acreditează și în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Nicaragua, în Republica El Salvador și în Republica Costa Rica, cu reședința la Ciudad de Mexico.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.
Nr. 33.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET**
privind acreditarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Camelia Ion-Radu, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Republica Peru, se acreditează și în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Statul Plurinațional al Boliviei, cu reședința la Lima.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
FLORIN-VASILE CÎȚU

București, 22 ianuarie 2021.
Nr. 34.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 749**

din 20 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), modificat prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de David Ioan Cicero în Dosarul nr. 1.250/117/2017/a1 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 515D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Referitor la art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală, se susține că acesta nu încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare al inculpatului, dispozițiile legale criticate oferind participanților la procesul penal garanțiile specifice acestor drepturi fundamentale. Se arată că persoanele care se află în ipoteza reglementată prin textul criticat pot fi apărate de un avocat, în cadrul unui proces bazat pe contradictorialitate și, de asemenea, că probele administrate în procesul penal nu au o valoare dinainte stabilită. Cu privire la dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, este invocată jurisprudența Curții Constituționale și se arată că textul criticat nu îngrădește dreptul suspectului, al inculpatului sau al oricărei alte persoane de a contesta concluziile raportului de constatare, ci conferă organului judiciar competența de a aprecia asupra utilității efectuării expertizei. Se mai susține că organele de urmărire penală și instanța de judecată nu au obligația să adopte concluziile raportului de expertiză. Se arată că scopul dispoziției legale criticate este acela de a preveni prelungirea nejustificată a soluționării cauzelor penale. Referitor la prevederile art. 281 din Codul de procedură penală, se arată că toate cazurile de nulitate absolută reprezintă opțiunea legiuitorului, printr-o excepție de neconstituționalitate neputând fi solicitată completarea textului criticat. Se mai arată că actul de sesizare a instanței face obiectul întregii proceduri de cameră preliminară care presupune și verificarea acestuia. Cu privire la dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, se arată că acestea asigură dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil al inculpatului, procedura camerei preliminare având rolul de filtru, în cadrul căruia inculpatul poate formula cereri și poate invoca

excepții în vederea apărării intereselor sale procesuale. Se susține că, prin dispozițiile legale criticate, legiuitorul a urmărit asigurarea dreptului la un proces echitabil, prin soluționarea cu celeritate a cauzelor penale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.250/117/2017/a1, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), modificat prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de David Ioan Cicero, într-o cauză având ca obiect soluționarea unor contestații formulate de Ministerul Public și de inculpații din cauză împotriva unei încheieri a judecătorului de cameră preliminară.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală este neconstituțional, în măsura în care, potrivit acestuia, nu se comunică suspectului sau inculpatului informații și date suficiente cu privire la actul ce urmează a fi efectuat, astfel încât să permită exercitarea efectivă a dreptului la apărare. Sunt invocate prevederile art. 10 alin. (1) din Codul de procedură penală și se arată că, având în vedere că textul criticat reglementează o ipoteză juridică în care dreptul la apărare se exercită prin intermediul avocatului, neexistând posibilitatea ca apărarea să fie făcută de către suspect sau de către inculpat, este necesară comunicarea numelui persoanelor care urmează a fi audiate în calitate de martor, pentru a exista posibilitatea unei consultări între avocat și clientul său. Se susține că acest lucru este necesar, cu precădere, în cauzele complexe, în care dreptul la apărare este exercitat prin formularea de întrebări, în sensul art. 6 paragraful 3 din Convenție, fiind, cu atât mai mult, necesară comunicarea numelor persoanelor care vor fi audiate în calitate de martor. Se susține că numai în aceste condiții se poate vorbi de asigurarea efectivă a dreptului la apărare al suspectului sau al inculpatului.

6. Cu privire la dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, se susține că acestea sunt neconstituționale, deoarece nu prevăd obligativitatea efectuării unei expertize, în situația în care concluziile raportului de constatare sunt contestate. Se arată că, anterior modificării prevederilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală [prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară], acestea reglementau obligația organelor judiciare de a dispune efectuarea unei expertize, în ipoteza analizată. Se susține că soluția legislativă este criticabilă, sub un prim aspect, întrucât poate conduce la situația în care probele furnizate de mijlocul de probă obținut printr-un

procedeu probator total necontradictoriu pot fundamenta acuzația formulată împotriva unei persoane și, deopotrivă, condamnarea aceleiași persoane, iar acuzatul poate contesta doar *a posteriori* concluziile din cuprinsul raportului de constatare. Se arată că, în această situație, nu există certitudinea că, ulterior contestării probelor obținute într-o procedură necontradictorie, se va impune administrarea unui alt procedeu probator în condiții de contradictorialitate, cu respectarea principiului egalității armelor. Se arată că utilizarea constatării în locul expertizei, atunci când aceasta este posibilă, are ca efect încălcarea dreptului la apărare, deoarece, la efectuarea celei dintâi, suspectul sau inculpatul nu poate apela la un specialist care să îi reprezinte interesele, posibilitate pe care o are în cazul expertizei, conform art. 173 alin. (4) din Codul de procedură penală. Se face trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la garanția contradictorialității, în materia administrării probei cu expertiza, respectiv la hotărârile din 19 iulie 1995, 20 iulie 2001, 28 iunie 2001 și 2 iulie 2005, pronunțate în cauzele *Kerojavi împotriva Finlandei*, paragraful 42, *F.R. împotriva Elveției*, paragraful 39, și *Pellegrini împotriva Italiei*, paragraful 45.

7. Referitor la prevederile art. 281 alin. (1) din Codul de procedură penală, se susține că acestea sunt neconstituționale în condițiile în care, *de lege lata*, nu prevăd printre cauzele de nulitate absolută încălcarea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței. Se arată că soluția juridică criticată nu garantează o protecție corespunzătoare nici a intereselor inculpatului și nici a intereselor statului, deoarece înfăptuirea justiției este incompatibilă cu încălcarea legalității actului procedural prin care este sesizată o instanță penală în vederea judecării cauzei. Se susține că sesizarea instanței prin rechizitoriu de către procuror trebuie efectuată cu respectarea strictă a principiului legalității actelor procurorului, prevăzut la art. 132 alin. (1) din Constituție, și că dispozițiile legale care reglementează sesizarea instanței cu rechizitoriul, cuprinse la art. 327 și 328 din Codul de procedură penală, sunt de ordine publică, având caracter imperativ și vizând buna înfăptuire a justiției în materie penală. Se mai arată că sesizarea instanței cu rechizitoriul se realizează de către subiecți procesuali oficiali care sunt împuterniciți ai statului în promovarea acțiunii penale, respectiv procurorii, organizați în parchete care funcționează pe lângă instanțele judecătorești. Pentru aceste motive, se susține că rolul rechizitoriului în realizarea justiției penale este capital, motiv pentru care nelegala lui întocmire poate compromite iremediabil însuși dezideratul justiției. Se mai susține că reglementarea acestui caz de nulitate absolută ar fi justificată de faptul că neregularitatea actului de sesizare a instanței reprezintă un caz distinct de restituire a dosarului la procuror în procedura camerei preliminare, conform art. 346 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură penală. Or, în cazul restituirii pentru motivul nelegalității unui act de urmărire penală, este evident că legiuitorul are în vedere un caz de nulitate absolută, și nu o nulitate relativă, care nu poate avea o asemenea consecință decât dacă afectează toate actele de urmărire penală efectuate în cauză. Se face trimitere, de asemenea, la Decizia Curții Constituționale nr. 302 din 4 mai 2017, arătându-se că nulitatea relativă nu poate oferi o garanție suficientă pentru înlăturarea consecințelor nelegalei sesizări, întrucât vătămarea produsă este imposibil de dovedit.

8. Cu privire la dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, se susține că acestea sunt neconstituționale, întrucât exclud posibilitatea invocării, în cadrul procedurii camerei preliminare, în etapa contestației, a nulităților relative dacă nu au fost invocate în etapa procesuală precedentă. Se susține că o asemenea procedură împiedică evaluarea de către

judecător a importanței încălcării dispozițiilor legale în cauză și nu ține seama de împrejurarea că realizarea judecării depinde, în mod decisiv, de elementele de probă reținute în cadrul procedurii camerei preliminare. Se susține că textul criticat omite, totodată, împrejurarea că procedura de soluționare a contestației nu reprezintă o etapă distinctă în desfășurarea procesului penal, ci aparține procedurii camerei preliminare. Pentru acest motiv, se susține că judecătorul de cameră preliminară din cadrul primei instanțe nu poate avea o competență diferită și nici puteri limitate în ceea ce privește realizarea obiectului procedurii de cameră preliminară, în ansamblul său. Se susține, de asemenea, că acest aspect contravine dispozițiilor art. 282 alin. (4) din Codul de procedură penală, care prevăd, în mod expres, că nulitățile relative pot fi invocate până la încheierea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în cursul camerei preliminare. Se susține, de asemenea, că prevederile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală nu fac diferența între încălcarea dispozițiilor legale care pot afecta înfăptuirea justiției și cele care protejează doar interesele private ale părților și ale persoanei vătămate. Or, nulitățile relative protejează și interesul public, nu doar interesele procesuale individuale. În fine, se arată că imposibilitatea invocării altor nulități relative decât cele invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond face imposibilă invocarea acelor nulități referitoare la încălcarea dispozițiilor legale privind administrarea probelor în etapa camerei preliminare.

9. **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Referitor la art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, se susține că acesta nu neagă dreptul suspectului sau al inculpatului de a solicita efectuarea unei expertize, ci lasă la aprecierea organelor judiciare utilitatea efectuării ei, indiferent dacă această necesitate este impusă de nelămurirea organului judiciar sau de susținerile părților prin care acestea contestă raportul de constatare. Se arată că instanța de judecată nu este obligată să adopte concluziile raportului de constatare sau chiar de expertiză, iar valoarea lor probantă nu este prestabilită de dispozițiile Codului de procedură penală, acestea fiind supuse, conform art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, liberei aprecieri a organelor judiciare, în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Se arată că soluția juridică potrivit căreia efectuarea expertizei nu este obligatorie în ipoteza reglementată la art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil prin soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Cu privire la dispozițiile art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală, se susține că acestea nu încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare și că, în ipoteza luării unor declarații de martori, în etapa urmăririi penale, fără ca numele acestora să fie aduse la cunoștința apărătorului inculpatului, inculpatul sau oricare dintre părți pot contesta și pot formula obiecții și precizări cu privire la aceste declarații, putând solicita reaudierea martorilor. Mai mult, se arată că, în etapa cercetării judecătorești, aceeași martori vor fi audiați nemijlocit, în condiții de contradictorialitate, probele neavând valoare dinainte stabilită. Referitor la art. 281 alin. (1) din Codul de procedură penală, se susține că lipsa menționării exprese în categoria nulităților absolute a dispozițiilor legale privind sesizarea instanței nu încalcă dreptul la un proces echitabil, câtă vreme sesizarea instanței face obiectul unei întregi proceduri, respectiv a procedurii camerei preliminare, care constituie un filtru în cadrul căruia este verificată și legalitatea sesizării instanței. Cu privire la dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, se susține că legiuitorul

a limitat cazurile de nulitate relativă ce pot fi invocate în etapa contestației formulate împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară la cauzele de nulitate invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond pentru a asigura soluționarea cu celeritate a procesului penal. Se mai arată că procedura camerei preliminare are un caracter contradictoriu, la ea putând participa inculpatul, care are posibilitatea, în acest fel, să formuleze apărările pe care le consideră necesare.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, conform încheierii de sesizare, prevederile art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), modificat prin art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală. Din analiza excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul critică, în realitate, dispozițiile art. 92 alin. (2), art. 172 alin. (12), art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

— Art. 92 alin. (2): *„Avocatul suspectului sau inculpatului poate solicita să fie încunoștințat de data și ora efectuării actului de urmărire penală ori a audierii realizate de judecătorul de drepturi și libertăți. Încunoștințarea se face prin notificare telefonică, fax, e-mail sau prin alte asemenea mijloace, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.”;*

— Art. 172 alin. (12): *„După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.”;*

— Art. 281 alin. (1): *„(1) Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind:*

- a) *compunerea completului de judecată;*
- b) *competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente;*
- c) *publicitatea ședinței de judecată;*
- d) *participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;*
- e) *prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;*
- f) *asistarea de către avocat a suspectului sau a inculpatului, precum și a celorlalte părți, atunci când asistența este obligatorie.”;*

— Art. 347 alin. (4): *„În soluționarea contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriul, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.”*

14. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) cu privire la statul de drept și la calitatea legii, art. 11 alin. (1) și (2) referitoare la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 alin. (1) referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1)—(3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 53 cu privire la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 132 alin. (1) cu privire la statutul procurorilor, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, referitor la dispozițiile art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală, autorul excepției nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate, ci solicită completarea textului criticat așa încât acesta să prevadă în mod expres dreptul avocatului inculpatului sau suspectului de a fi încunoștințat cu privire la numele martorului ce urmează a fi audiat de către judecătorul de drepturi și libertăți. În acest sens, autorul invocă aspecte ce țin de domeniul interpretării și aplicării dispozițiilor legale criticate de către organele judiciare. Or, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, *„Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.*

16. Mai mult, dispozițiile legale criticate prevăd încunoștințarea avocatului suspectului sau al inculpatului cu privire la data și ora efectuării audierii de către judecătorul de drepturi și libertăți, fără a exclude transmiterea numelui persoanei ce urmează a fi audiată, formula de referire la aceasta în cuprinsul încunoștințării constituind, mai degrabă, o problemă de aplicare a prevederilor art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală de către fiecare organ judiciar în parte. De asemenea, potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură penală, avocatul are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal, având posibilitatea de a cunoaște numele martorului ce urmează a fi audiat.

17. Pentru aceste motive, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

18. În ceea ce privește prevederile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală, Curtea constată că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, prin Decizia nr. 729 din 21 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 148 din 16 februarie 2018, Decizia nr. 262 din 24 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 11 iulie 2018, și Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 29 noiembrie 2019, prin care excepțiile de neconstituționalitate invocate au fost respinse, ca neîntemeiate.

19. Prin Decizia nr. 262 din 24 aprilie 2018, paragrafele 14—26, și Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, paragrafele 14—24, Curtea a constatat că prevederile legale criticate, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, dispun cu privire la posibilitatea efectuării unei expertize atunci când concluziile raportului de constatare sunt contestate. În redactarea anterioară modificării prin ordonanța mai sus menționată, efectuarea unei expertize era obligatorie dacă părțile contestau concluziile raportului de constatare. Așa fiind, Curtea a reținut că, în cauza dedusă judecării, autoarea excepției a apreciat că, prin modificarea astfel operată, îi sunt afectate dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, fiind

lăsată la discreția organului judiciar dispunerea efectuării unei expertize.

20. Curtea a constatat că o astfel de critică nu poate fi primită, deoarece dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală nu refuză dreptul suspectului/inculpatului sau al oricărei alte persoane interesate de a contesta concluziile raportului de constatare, ci conferă organului judiciar competența de a aprecia asupra utilității efectuării unei expertize. Împrejurarea că, subsecvent constatării, efectuarea unei expertize este condiționată de aprecierea necesității sale, indiferent dacă această necesitate este impusă de nelămurirea organului judiciar ori de aspectele inserate de părți în momentul contestării raportului de constatare, nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare al părților, care au posibilitatea de a formula cereri în fața organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești, de a solicita administrarea oricăror probe în apărarea lor, inclusiv de a solicita efectuarea unei expertize și de a exercita căile de atac prevăzute de lege.

21. Prin urmare, Curtea a reținut că, după finalizarea raportului de constatare, concluziile acestuia pot fi contestate de părți sau de subiecții procesuali principali, în această situație organul judiciar putând dispune efectuarea unei expertize. De asemenea, Curtea a constatat că se poate dispune efectuarea unei expertize și atunci când, deși raportul de constatare nu este contestat, față de complexitatea cauzei, organul judiciar apreciază că este necesară întocmirea unui raport de expertiză. Totodată, după finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesar, se poate solicita opinia unui expert. Așa fiind, s-a arătat că ceea ce guvernează necesitatea dispunerii unei expertize sau necesitatea solicitării opiniei unui expert este principiul referitor la aflarea adevărului, consacrat de art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia „Organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului”.

22. Totodată, Curtea a reținut că, potrivit art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, rapoartele de constatare sunt mijloace de probă prin care se obține o probă care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal. Or, în acord cu art. 100 alin. (3) din Codul de procedură penală, „Cererea privitoare la administrarea unor probe formulată în cursul urmăririi penale sau în cursul judecății se admite ori se respinge, motivat, de către organele judiciare”, sens în care respingerea sa se poate dispune atunci când proba nu este relevantă în raport cu obiectul probațiunii, când se apreciază că pentru dovedirea elementului de fapt care constituie obiectul probei au fost administrate suficiente mijloace de probă, când proba nu este necesară, când proba este imposibil de obținut, când cererea a fost formulată de o persoană neîndreptățită și atunci când administrarea probei este contrară legii [art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală].

23. Așa fiind, prin aceeași decizie, Curtea a reținut că organul de urmărire penală sau instanța de judecată nu are obligația de a adopta concluziile raportului de constatare sau chiar de expertiză, iar valoarea probantă a acestora nu este prestabilită de către Codul de procedură penală, ele fiind supuse, potrivit art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, liberei aprecieri a organelor judiciare, în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Așadar, toate probele, inclusiv cele tehnico-științifice, trebuie raportate la ansamblul probator.

24. Prin urmare, Curtea a constatat că nu poate fi primită critica potrivit căreia organele judiciare se pronunță în mod

discreționar asupra necesității administrării unei expertize în cauză, cu atât mai mult cu cât, în conformitate cu art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, dispunerea condamnării se poate realiza doar atunci când acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest fapt conferă procedurii caracter echitabil, deoarece, pe lângă faptul că, potrivit art. 4 alin. (2) din Codul de procedură penală, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului/inculpatului, principiul liberei aprecieri a probelor nu este absolut, fiind mărginit de existența unor mijloace compensatorii care să asigure existența unui echilibru suficient între acuzare și apărare. În acest sens, în Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Cottin împotriva Belgiei* (paragraful 29), Curtea de la Strasbourg a reamintit că unul dintre elementele unei proceduri echitabile în temeiul art. 6 paragraful 1 din Convenție este caracterul contradictoriu al acesteia: fiecare parte trebuie să aibă, în principiu, posibilitatea nu doar de a prezenta elementele necesare apărării sale și succesului pretențiilor sale, ci și de a lua cunoștință și de a discuta toate dovezile sau observațiile prezentate judecătorului, în scopul de a influența decizia instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 18 martie 1997, pronunțată în Cauza *Mantovanelli împotriva Franței*, paragraful 33, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Lobo Machado împotriva Portugaliei*, paragraful 31, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Vermeulen împotriva Belgiei*, paragraful 33, și Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber împotriva Elveției*, paragraful 24). Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin aceeași hotărâre, paragraful 30, a subliniat că este de competența instanțelor naționale să evalueze dovezile pe care le-au obținut și pertinenta celor pe care părțile doresc să le prezinte, de vreme ce Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu reglementează regimul probelor ca atare. Cu toate acestea, sarcina Curții este de a stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care au fost luate probe, a respectat caracterul echitabil impus de art. 6 paragraful 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 12 iulie 1988, pronunțată în Cauza *Schenk împotriva Elveției*, paragraful 46). Ca atare, Curtea a afirmat (paragraful 30) că principiul contradictorialității, ca și celelalte garanții procedurale prevăzute la art. 6 paragraful 1, are ca scop o procedură în fața unei instanțe. Esențial este faptul că părțile pot participa într-o manieră adecvată la procedura în fața instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, și Hotărârea din 19 iulie 1995, pronunțată în Cauza *Kerojarvi împotriva Finlandei*, paragraful 42 — final).

25. Or, în faza de urmărire penală, suspectul/inculpatul are, între altele, dreptul de a consulta dosarul, dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii, dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei, persoana vătămată și partea civilă au dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii, precum și dreptul de a adresa întrebări experților, iar partea responsabilă civilmente își exercită drepturile în limitele și în scopul soluționării acțiunii civile (a se vedea art. 81 și următoarele din Codul de procedură penală).

26. Curtea a reținut că, tot astfel, în cursul procedurii de cameră preliminară, părțile interesate pot formula cereri și excepții privitoare la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

27. Mai mult, Curtea a constatat că, în acord cu art. 374 alin. (5), (6) și (9) din Codul de procedură penală, în faza de judecată, președintele întrebă procurorul, părțile și persoana

vătămată dacă propun administrarea de probe, iar, în cazul în care se propun probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, respectiv, în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora. Aceasta, întrucât, potrivit art. 100 alin. (2) din același cod, „în cursul judecării, instanța administrează probe la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale”, sens în care, în procesul de evaluare a probelor, condamnarea se poate dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă [a se vedea și art. 103 alin. (2) din același cod]. Totodată, procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești, iar, după audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente, se procedează la administrarea probelor încuviințate [a se vedea și art. 374 alin. (9) și art. 376 alin. (3) din același cod].

28. Așa fiind, Curtea a reținut că prevederile legale criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece partea interesată beneficiază de garanțiile dreptului la un proces echitabil, sens în care eventualele dificultăți cauzate apărării prin limitarea drepturilor sunt suficient contrabalansate de procedurile urmate de autoritățile judiciare, putând susține în fața instanței de judecată toate apărărilor necesare în condiții de contradictorialitate cu acuzarea.

29. În concluzie, Curtea a constatat că împrejurarea că nu este obligatorie efectuarea unei expertize, în cazul în care concluziile raportului de constatare sunt contestate, are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil prin soluționarea cu celeritate a cauzei, întrucât, în caz contrar, s-ar permite prelungirea nejustificată a soluționării cauzei printr-o simplă contestare a raportului, cu toate că dispunerea unei expertize nu este utilă cauzei, fiind lămurite toate aspectele cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului.

30. Având în vedere argumentele mai sus enunțate, Curtea a constatat că lăsarea de către legiuitor la aprecierea organelor judiciare a necesității dispunerii efectuării unei noi expertize, după finalizarea raportului de constatare, reprezintă o aplicare a rolului activ pe care acestea îl au în cadrul procesului penal, în scopul aflării adevărului, astfel cum acesta este reglementat la art. 5 din Codul de procedură penală, și nu o manieră de a încălca, prin dispozițiile legale criticate, principiul legalității și standardele calității legii, astfel cum acestea sunt reglementate la art. 1 alin. (5) din Constituție.

31. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina modificarea jurisprudenței mai sus invocate, atât soluția, cât și considerentele deciziilor mai sus invocate sunt valabile și în prezenta cauză.

32. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 281 alin. (1) din Codul de procedură penală, referitor la necesitatea reglementării cazurilor de neregularitate a întocmirii rechizitoriului drept cazuri de nulitate absolută, Curtea reține că actul procesual anterior referit este reglementat la art. 327 lit. a), coroborat cu art. 329 din Codul de procedură penală, ca act de sesizare a instanței, emis de procuror, prin care acesta dispune trimiterea în judecată, dacă din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârșită de inculpat și că acesta răspunde penal (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, paragraful 28).

33. Așa fiind, natura rechizitoriului trebuie analizată în corelație cu etapa procesuală a camerei preliminare, imediat următoare etapei urmăririi penale, în cadrul căreia acesta este supus controlului judecătorului de cameră preliminară.

34. Referitor la etapa procesuală anterior menționată, reglementată la art. 342—348 din Codul de procedură penală, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, mai sus citată, paragraful 25, Curtea a constatat că instituția camerei preliminare a fost concepută, în accepțiunea legiuitorului, „ca o instituție nouă și inovatoare” care are ca scop înlăturarea duratei excesive a procedurilor în faza de judecată, fiind, în același timp, un remediu procesual menit să răspundă exigențelor de legalitate, celeritate și echitate ale procesului penal.

35. De asemenea, prin Decizia nr. 802 din 5 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 6 februarie 2018, paragrafele 14—16, Curtea a reținut că obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Prin urmare, acesta se circumscrie unor aspecte referitoare la competență și la legalitatea fie a sesizării, fie a administrării probelor care fundamentează acuzația în materie penală. Curtea a reținut, totodată, că obiectivul acestei proceduri este de a stabili dacă urmărirea penală și rechizitoriul sunt apte să declanșeze faza de judecată ori trebuie refăcute, iar, în ipoteza începerii judecării, de a stabili care sunt actele asupra cărora aceasta va purta și pe care părțile și ceilalți participanți își vor putea întemeia susținerile ori pe care trebuie să le combată. În aceste condiții, Curtea a constatat că legiuitorul a limitat la o fază distinctă de parcurs a procesului penal posibilitatea invocării excepțiilor referitoare la competența instanței, legalitatea sesizării, legalitatea administrării probelor sau legalitatea actelor efectuate de organul de urmărire penală, fază în care nu se stabilește vinovăția sau nevinovăția inculpatului. Consecința acestei limitări temporale este faptul că, după începerea judecării, nu mai este posibilă restituirea cauzei la procuror, scopul reglementării fiind acela al asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor penale. Astfel, Curtea a reamintit că faza procesuală a camerei preliminare are principala menire de a pregăti cauza în vederea exercitării funcției de judecată, astfel încât instanței de judecată îi rămâne să dezlege doar aspectele de fond ale acuzației, examenul de legalitate a rechizitoriului și a materialului de urmărire penală realizându-se de către judecătorul de cameră preliminară.

36. Cazurile de nulitate absolută sunt reglementate, în mod expres, la art. 281 alin. (1) lit. a)—f) din Codul de procedură penală, articol care prevede, la alin. (3), posibilitatea invocării nulității absolute, în ipotezele prevăzute la alin. (1) lit. a)—d), prin urmare, în majoritatea acestor cazuri, în orice stare a procesului. Această manieră de reglementare, constând în dreptul invocării nulității absolute în orice etapă a unui proces, este de esența acestei categorii de nulități, prevederea în cuprinsul art. 281 din Codul de procedură penală a unor excepții de la regula anterior arătată fiind determinată de introducerea în cuprinsul procesului penal a etapei camerei preliminare, coroborată cu necesitatea soluționării cauzei într-un termen rezonabil, aspect reținut de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 88 din 13 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iunie 2019, paragraful 45.

37. De asemenea, dispozițiile art. 346 alin. (3) din Codul de procedură penală prevăd că judecătorul de cameră preliminară

restituie cauza la parchet în următoarele situații: dacă rechizitoriul este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecătii; a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale; procurorul solicită restituirea cauzei, în condițiile art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, ori nu răspunde în termenul prevăzut de aceleași dispoziții. Ipotezele anterior enumerate obligă procurorul la realizarea unor noi acte de urmărire penală, care să permită refacerea sau completarea rechizitoriului restituit, potrivit cerințelor judecătorului de cameră preliminară. Complinirea neregularităților astfel constatate va avea ca efect pronunțarea de către judecătorul de cameră preliminară a uneia dintre soluțiile prevăzute la art. 346 alin. (1), (2) sau (4) din Codul de procedură penală, soluții care prevăd începerea judecătii.

38. Așa fiind, reglementarea cazurilor de neregularitate a rechizitoriului drept caz de nulitate absolută ar determina prevederea de către legiuitor a unei proceduri care să permită restituirea cauzei la procuror în orice etapă a procesului penal, inclusiv în căile extraordinare de atac. Or, aceasta presupune realizarea unei noi structuri a etapelor procesuale, în contradicție cu politica penală exprimată de legiuitor prin introducerea procedurii camerei preliminare, al cărei scop a fost tocmai evitarea posibilității restituirii cauzei la procuror ulterior acestei etape procesuale, în vederea asigurării celerității procesului penal, scop arătat în mod expres și în expunerea de motive la Proiectul de lege privind Codul de procedură penală (a se vedea PL-x 412/2009).

39. Prin urmare, Curtea reține că, având în vedere constatarea, printr-o jurisprudență constantă, a constituționalității dispozițiilor ce reglementează camera preliminară, prevederea nulității rechizitoriului drept caz de nulitate absolută, cu posibilitatea invocării acesteia, chiar și până la un moment determinat al procesului penal, dar ulterior camerei preliminare, reprezintă o soluție juridică contradictorie reglementării etapelor procesului penal prin Codul de procedură penală în vigoare, soluție ce nu are fundament constituțional.

40. Cu privire la prevederile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 22 aprilie 2020, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 282 alin. (4) lit. a), ale art. 347 alin. (4) și ale art. 425¹ alin. (7) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală.

41. Prin decizia anterior referită, paragrafele 13—20, dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală au fost analizate prin raportare la prevederile art. 282 alin. (4) lit. a) din același cod, Curtea reținând că acestea din urmă reglementează nulitatea relativă, care este o nulitate virtuală, ce derivă din principiul fundamental al legalității și din încălcarea dispozițiilor legale referitoare la desfășurarea procesului penal, altele decât cele expres prevăzute de lege, care atrag nulitatea absolută. Aceasta poate fi invocată de către procuror, părți și subiecții procesuali principali atunci când au un interes procesual propriu în respectarea dispozițiilor legale încălcate. Prin urmare, nulitatea relativă se caracterizează prin faptul că intervine atunci când prin încălcarea dispozițiilor legale s-a produs o vătămare a drepturilor participanților la procesul penal, anterior enumerați, că aceasta trebuie invocată într-o anumită etapă a procesului penal sau într-un anumit moment procesual, prevăzute de lege, că aceasta se acoperă atunci când titularii dreptului de a o invoca nu își exercită acest drept în termenul de

decădere prevăzut de lege și prin faptul că subiecții procesuali care pot invoca nulitatea relativă trebuie să aibă calitatea prevăzută de lege, precum și un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale pretins încălcate. Așadar, cazurile în care poate fi invocată nulitatea relativă sunt, teoretic, foarte numeroase, fiind reprezentate de toate încălcările unor dispoziții procesuale penale, altele decât cele pentru care poate fi invocată nulitatea absolută.

42. Totodată, Curtea a reținut, prin decizia precitată, că limitarea în timp a momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative corespunde noii structuri a procesului penal, caracterizată prin introducerea de către legiuitor în cadrul acestuia, prin dispozițiile art. 342—348 din Codul de procedură penală, a camerei preliminare. Curtea a constatat că fiind justificată limitarea momentului până la care pot fi invocate nulitățile relative, conform art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, la cel al închiderii acestei proceduri, urmând ca invocarea nulităților relative privind încălcări ce au avut loc după această dată să fie făcută potrivit lit. b) și c) ale aceluiași alin. (4). În acest sens, Curtea a reținut că, prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, a statuat că impunerea prin lege a unor exigențe cum ar fi instituirea unor termene sau condiții procesuale, pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv, chiar dacă constituie condiționări ale accesului liber la justiție, are o solidă și indiscutabilă justificare prin prisma finalității urmărite, constând în limitarea în timp a stării de incertitudine în derularea raporturilor juridice și în restrângerea posibilităților de exercitare abuzivă a respectivului drept. Prin intermediul lor se asigură ordinea de drept, indispensabilă pentru valorificarea drepturilor proprii, cu respectarea atât a intereselor generale, cât și a drepturilor și intereselor legitime ale celorlalți titulari, cărora statul este ținut, în egală măsură, să le acorde ocrotire.

43. De asemenea, prin Decizia nr. 840 din 8 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 16 februarie 2016, Curtea a mai constatat că textele de lege criticate nu sunt de natură a încălca dreptul la un proces echitabil al participanților la procesul penal, prevăzut la art. 21 alin. (3) din Constituție. În cadrul procesual supus regulilor mai sus analizate, participanții la procesul penal beneficiază de garanțiile specifice dreptului fundamental prevăzut la art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, putându-și apăra inclusiv drepturile și interesele procesuale sau procedurale, în cadrul unei proceduri penale contradictorii, caracterizată prin egalitatea armelor și prin caracterul rezonabil al termenului de soluționare a cauzelor.

44. Cât privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea a constatat că aceasta nu poate fi reținută, legiuitorul stabilind o distincție clară în privința momentelor când pot fi invocate cele două categorii de nulități (absolute și relative), reflectată în terminologia diferită utilizată în mod corespunzător, în cuprinsul art. 281 — Nulitățile absolute și al art. 282 — Nulitățile relative din Codul de procedură penală. Curtea a observat, mai întâi, că, potrivit noului Cod de procedură penală, fazele procesului penal constau în urmărirea penală, camera preliminară, judecata și punerea în executare a hotărârilor penale. Astfel, în ceea ce privește nulitățile absolute, art. 281 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală se referă la „încheierea procedurii în camera preliminară” (cu sensul de încheiere completă a celor două etape aparținând acestei faze a procesului penal), în timp ce art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, vizând nulitățile relative, se referă la „închiderea procedurii de cameră preliminară” [cu sensul de

finalizare a primei etape procesuale a fazei camerei preliminare, distinctă de cea a contestației, reglementată de art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală].

45. Curtea a constatat că faptul că termenii utilizați de legiuitor nu sunt similari/identici sub aspectul sensului/efectelor juridice pe care le consacără, precum și faptul că nu există o confuzie de ordin terminologic sub acest aspect sunt demonstrate de utilizarea lor, cu sens propriu, clar determinat, și în alte dispoziții ale Codului de procedură penală. Astfel, când se referă la finalizarea etapei judecătii în primă instanță din cadrul fazei procesuale a judecătii, legiuitorul utilizează termenul „închidere” [a se vedea art. 390 alin. (1): „Instanța poate cere părților, după închiderea dezbaterilor, să depună concluzii scrise.” sau art. 391 alin. (1): „Deliberarea și pronunțarea hotărârii se fac în ziua în care au avut loc dezbaterile sau la o dată ulterioară, dar nu mai târziu de 15 zile de la închiderea dezbaterilor.”]. În mod corespunzător, aceeași exprimare este utilizată de legiuitor pentru a marca finalizarea căii de atac a apelului, respectiv a celei de-a doua etape a judecătii, în conținutul art. 415 alin. (1), potrivit căruia, „Până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel, persoana vătămată și oricare dintre părți își poate retrage apelul declarat (...)”. Aceasta demonstrează consecvența legiuitorului în utilizarea noțiunilor de „încheiere”, respectiv „închidere”, încheierea referindu-se la finalizarea unei faze procesuale (în cazul nostru a fazei procesuale a camerei preliminare), care presupune derularea mai multor etape cu o configurație proprie, în timp ce închiderea se referă la finalizarea unei astfel de etape în cadrul unei faze procesuale.

46. Acest sens al sintagmei cuprinse în textul de lege criticat rezultă și din interpretarea sa în corelație cu dispozițiile art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, care prevăd că în procedura contestației nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută. Curtea a observat că art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală a fost introdus ulterior reglementării art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, prin dispozițiile art. I pct. 14 din Legea nr. 75 din 28 aprilie 2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 29 aprilie 2016, realizând corelarea în mod corespunzător cu prevederile din același Cod referitoare la nulitățile absolute și relative, respectiv întărind sensul art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală aici reținut. De altfel, acesta este chiar sensul în care autorul critică art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală, respectiv pentru că nu ar permite invocarea nulităților relative în procedura contestației. Ca urmare, susținerea sa în sensul lipsei de claritate a art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală este contrazisă chiar de motivarea excepției formulată în privința art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală.

47. Prin aceeași Decizie nr. 135 din 10 martie 2020, Curtea a mai constatat că susținerea autorului excepției, conform căreia părțile ar avea dreptul de a invoca nulități relative în orice etapă a procedurii camerei preliminare, nu poate fi primită. În acest sens, Curtea a reținut că, deși prin Decizia nr. 554 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.013 din data de 21 decembrie 2017, a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 282 alin. (2) din Codul de procedură penală, care nu permite invocarea din oficiu a nulității relative, este neconstituțională, această soluție nu este însă aplicabilă *mutatis mutandis* și părților.

48. Totodată, Curtea a conchis că rațiunea Deciziei nr. 554 din 19 septembrie 2017 a fost aceea de a oferi și judecătorului de cameră preliminară, pentru considerentele acolo arătate, posibilitatea de a invoca din oficiu nulitatea relativă, evident însă în condițiile și termenele aplicabile în materie, iar nu de a crea un regim juridic similar/identificabil celor două categorii de nulități. În privința acestora, chiar Curtea a distins clar în considerentele respectivei decizii, prin care a reținut că, „în cazul nulităților absolute, vătămarea procesuală este prezumată *iuris et de iure*, neexistând o condiție în sensul dovedirii existenței acesteia, pe când, în cazul nulităților relative, vătămarea produsă prin nerespectarea legii trebuie dovedită de cel care invocă această sancțiune. Chiar și dovedită fiind, se va constata incidența nulității relative numai dacă vătămarea nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului. Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate [art. 282 alin. (2) din Codul de procedură penală], pe când nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere, fără a exista nicio circumstanțiere în ceea ce privește necesitatea existenței unui interes procesual propriu. Totodată, momentul până la care nulitatea poate fi invocată este diferit reglementat, în ceea ce privește nulitățile relative fiind incidente dispozițiile art. 282 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală, iar în ceea ce privește nulitățile absolute — dispozițiile art. 281 alin. (3) și (4) din același act normativ. Constatarea nulității, indiferent dacă aceasta este absolută sau relativă, determină lipsirea de efecte juridice a actului afectat, din momentul efectuării acestuia, iar nu din momentul constatării nulității”. Așa fiind, Curtea a constatat că a accepta criticile autorului excepției ar însemna o apropiere până la confuzie a regimului juridic al celor două categorii de nulități, câtă vreme neregularitățile care atrag nulitatea relativă — „nefiind prestabilite de lege, ci derivând din principiul fundamental al legalității, sunt atașate fiecărei norme ce reglementează desfășurarea procesului penal, așa încât o examinare exhaustivă a lor ar echivala cu analiza fiecărei dispoziții a Codului de procedură penală” — ar putea fi invocate oricând în cursul procesului penal și indiferent în ce etapă a intervenit neregularitatea ce atrage incidența nulității relative.

49. De altfel, tot prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2020, Curtea a constatat că o reglementare similară a existat și în vechiul Cod de procedură penală, care stabilea, în alin. 4 al art. 197 — Încălcările care atrag nulitatea, următoarele: „Încălcarea oricărei alte dispoziții legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului în condițiile alin. (1), numai dacă a fost invocată în cursul efectuării actului când partea este prezentă sau la primul termen de judecată cu procedura completă când partea a lipsit la efectuarea actului. Instanța ia în considerare din oficiu încălcările, în orice stare a procesului, dacă anularea actului este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.” Curtea a reținut, totodată, că se poate observa distincția similară realizată de legiuitor între cele două tipuri de nulități, numai că momentele temporale până la care se puteau invoca nulitățile relative de către părți erau stabilite în raport cu fazele procesuale atunci reglementate. Pe de altă parte, numai instanța de judecată putea lua în considerare, din oficiu, în orice stare a procesului, încălcările dispozițiilor legale care constituiau motiv de nulitate relativă, dar numai dacă anularea actului era necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

50. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina modificarea jurisprudenței mai sus invocate, atât soluția, cât și considerentele deciziilor mai sus invocate sunt valabile și în prezenta cauză.

51. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 92 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de David Ioan Cicero în Dosarul nr. 1.250/117/2017/a1 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de David Ioan Cicero în Dosarul nr. 1.250/117/2017/a1 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și constată că dispozițiile art. 172 alin. (12), art. 281 alin. (1) și art. 347 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 20 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂRE

pentru completarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor în funcții de execuție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 681/2019

Având în vedere dispozițiile art. 43—472 și ale art. 106 lit. f) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul dispozițiilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii hotărăște:

Art. I. — Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor în funcții de execuție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 681/2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 639 din 1 august 2019, se completează după cum urmează:

— **La articolul 18, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:**

„(6) Sancțiunea prevăzută la alin. (5) se aplică și pentru depășirea timpului pentru formularea răspunsurilor la proba scrisă, stabilit potrivit art. 20 alin. (3).”

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii,
procuror **Florin Deac**

București, 19 ianuarie 2021.
Nr. 80.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

